

ESCOLES DE MÚSICA D'INICIATIVA PRIVADA ASSOCIADES DE CATALUNYA

La creació d'una escola de música no és una decisió senzilla. La població cada cop valora aquest servei no com un luxe complementari sinó com un servei més a afegir a la formació de cadascú. L'Associació d'Escoles de Música d'Iniciativa Privada Associades de Catalunya (EMIPAC) té integrats a centres que porten anys en aquesta dinàmica de servei. En alguns llocs compaginar iniciativa privada amb pública no ha estat una tasca fàcil. Les associacions que pertanyen al Consell són tant de caràcter públic com privat, i són un reflex fidel del que sempre ha estat el nostre país.

Recentment EMIPAC ha rebut l'encàrrec des del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya de realitzar un estudi referent a les propostes d'ensenyament musical privat al país. Esperem que els resultats serveixin per a millorar les actuacions futures.

-CCM: Quin tipus d'escoles formen part de la vostra associació?

- ELISABET ABELLÓ (Presidenta d'EMIPAC): EMIPAC es va gestar amb la LOGSE. Al voltant dels anys 90 al canviar

la normativa vigent, les escoles de música van començar a adonar-se que s'havien d'unir. No obstant, EMIPAC com a

tal va néixer l'any 95. Les problemàtiques de les escoles de música d'iniciativa privada són diferents de les de titularitat pública en general.

Les nostres escoles associades són de tot tipus, això vol dir, d'estils diferents. Hi ha escoles més clàssiques i d'altres d'estil més modern, i moltes escoles que comparteixen l'ensenyament d'estils musicals diversos. L'ensenyament de la música moderna no hagués existit en el nostre país, sense l'impuls de la iniciativa privada. També parlem d'escoles diferents en les seves dimensions. N'hi ha de petites, amb un centenar com a molt d'alumnes, i escoles realment molt grans, amb prop del miler.

Una altra diferència que podem destacar és que hi ha escoles de música autoritzades, i centres d'ensenyament musical no autoritzats. Això no vol dir que aquests darrers no estiguin oferint un tipus d'ensenyament de qualitat.

- Quin avantatge hi ha de ser Escola o Centre d'ensenyament musical?

- Ser escola de música autoritzada en aquest moment simplement representa el fet de tenir una mena de recolzament institucional. Si l'administració ha autoritzat l'escola vol dir que compleix un seguit de condicions. Requisits referents al professorat, a l'espai, ... què passa? que molts cops els requisits més difícils de complir són els de l'espai. Hi ha escoles de música que estan en un pis i que ho estan fent

bé, però això no els permet de tenir l'autorització. Els avantatges no són més. Esperem que arribi el dia en què els ajuts de l'administració cap a nosaltres siguin una realitat.

- Quins avantatges tenen les escoles o centres en associar-se a vosaltres?

- Col·lectivitzar els nostres problemes, i per tant, també busquem trobar solucions que siguin comuns a tots. Establim convenis interessants i necessaris per les Escoles amb les institucions i altres organismes que es requereixen. També intentem oferir uns serveis d'assessoria legal, jurídica, laboral, per tant estem en relació amb els professionals que coneixen els nostres temes d'una manera especial. També ajudem a les escoles que volen arribar a ser autoritzades en tot el procés d'autorització, que sigui dit de pas no és gens fàcil. Hem fet cursets de formació tant a nivell de professorat com a nivell de directors.

Estem en procés de fer una orquestra més estable. Com que les nostres escoles difícilment poden tenir una infraestructura suficient com per muntar una orquestra, entre totes ho podem fer. Després de la II Trobada EMIPAC d'Escoles de música i de l'èxit de participació d'aquestes dues trobades pensem en la viabilitat de la proposta.

- Quins són els problemes o reptes de les escoles?

- Els objectius de l'associació sempre han de ser paral·lels als objectius de les nostres escoles de música. No tenim un altre objectiu que no sigui el d'ajudar-les. Hem d'aconseguir un finançament suficient que ens permeti que el fet d'estudiar en una escola de música d'iniciativa privada no sigui un luxe. Mai hem volgut ser escoles elitistes. Ens agradaria arribar al concert econòmic a l'igual o d'una manera similar al que han arribat les escoles d'ensenyament ordinari. Perquè pensem que hi tenim dret? Doncs perquè tothom té dret a un ensenyament musical de qualitat i que a poder escollir centre. Sembla lògic que si hi ha autorització d'algunes escoles també hi hagi alguna mena d'ajuts a les escoles que entre altres coses puguin alleugerir el cost de les matrícules dels alumnes, ja que els preus que s'han de pagar per cobrir costos són elevats.

L'Associació **EMIPAC** va néixer a l'octubre de 1995 per iniciativa d'unes Escoles que pel fet de ser de titularitat privada tenen una problemàtica comuna i unes necessitats d'unir-se i col·laborar entre elles. EMIPAC (Escoles de Música d'Iniciativa Privada Associades de Catalunya) agrupa 45 centres d'ensenyament musical i escoles de música d'arreu de Catalunya, que impliquen més de 20.000 alumnes i 1.500 professors. Pretén ser l'organisme interlocutor entre les Escoles i les diferents administracions.

El ventall de l'oferta de l'Associació és ampli i sempre està disposada a incorporar aquells serveis que l'associat demani. Ens reunim anualment per intercanviar idees i projectes. Oferim serveis en l'àmbit pedagògic, informatiu, professional, d'assessoria -tant a les escoles que comencen com a les que incorporen nous sistemes pedagògics -empresarial, etc. Col·laborem amb l'àmbit educatiu i cultural, formant part de diferents entitats: Federació de Escuelas de Música del Estado Español, Consell Català de la Música, Consejo General de la Música, Confederación Española de Centros de Enseñanza, FÒRUM DE LA MÚSICA POPULAR, DEP. D'ENSENYAMENT, Jove Orquestra Nacional de Catalunya i Escola Superior de Música de Catalunya. Informem sobre legislació, ensenyaments musicals i disposem d'una borsa de professors de música. Els associats reben informació periòdicament sobre tots aquells temes que els poden interessar.

Les escoles de la nostra Associació participen des de fa anys en la Festa de la Música, a més de fer intercanvis amb països de l'estranger. Fruït d'una trobada d'escoles a Lleida, va sorgir l'Orquestra EMIPAC, formada per alumnes de les escoles associades. És una bona manera de donar a conèixer la nostra labor i d'animar les escoles que encara no estan associades a fer-ho. És més fàcil resoldre problemes en grup que de forma individual.

- Ja has comentat que entre les escoles associades hi ha una estreta relació, però quina hi ha amb les escoles públiques?

- A cada població hi ha relacions diferents però la veritat és que institucionalment no en tenim masses, això sí, tots mantenim els objectius comuns de millorar la qualitat de l'ensenyament musical.

Darrerament, amb la relació que mantenim en la Mesa dels Ensenyaments Musicals, on ens trobem els representants de les associacions de pares i alumnes, de conservatoris, i d'escoles públiques i privades, coincidim en el treball de molts temes. Amb la coordinació per part del Consell hem constituït una bona taula de negociació. En molts temes hem pogut constatar que no sempre la iniciativa pública i privada està contraposada.

Les nostres escoles no tenen afany de lucre. Treballem amb preus ajustats, de tal manera que els serveis de les nostres escoles siguin els més amplis possibles, i amb un alt nivell de qualitat i amb un professorat que estigui en unes condicions laborals dignes. L'objectiu sempre és el mateix: aconseguir que de les escoles de música surtin bons aficionats i bons professionals del món de la música.

- Les vostres escoles fonamentalment cap a on orienten els seus ensenyaments?

- Tenim escoles de tot tipus i nivell. Des d'escoles que tenen nens molt petits, fins a les escoles especialitzades en nivells superiors. Històricament, els ensenyaments musicals superiors, molts d'ells, s'han impartit en escoles privades d'alt nivell. Anar al conservatori era un pur tràmit. Aquestes escoles encara existeixen. A part, hi ha escoles que tenen autorització per impartir el primer i el segon cicle de grau mitjà.

Tenim molts reptes. Un d'ells fa referència a que els nostres alumnes quan acabin continuïn tocant, anant a concerts, i

que en general siguin uns bons afeccionats. Aquest és un repte important pel país. Tenir bons afeccionats a la música vol dir que automàticament el nivell cultural del país puja. Per un altre cantó, evidentment, hem de formar bons professionals. Tot aquell alumnat que veiem que té condicions hem de mirar d'ajudar-lo a continuar els seus estudis fins al nivell superior per tal de que puguin fer de la música la seva professió.

- Quina coordinació manteniu amb altres associacions de la península?

- Nosaltres formem part de la FEM (Federación de Escuelas de Música), que aglutina a associacions de tot el territori espanyol. Es treballen temes directament amb el Ministeri d'Educació, així com temes de patronal de l'ensenyament, sota el paraigua de la CECE (Confederación Española de Centros de Enseñanza).

El tema de l'estudi de la música moderna s'enfoca d'una manera molt diversa arreu del territori. A Catalunya hi ha molta oferta educativa en aquest camp. En canvi, a moltes autonomies pel sol fet de tenir regulat el nivell elemental i degut a la falta de tradició en aquest camp, això els dificulta molt la incorporació d'aquests tipus d'ensenyaments.

- Tot el tema del grau mitjà. Afecta a les vostres escoles?

-Nosaltres seguim la nostra pròpia programació, per tant aquest no és un tema que ens afecti especialment. La prova d'accés a aquest nivell s'ha mal entès. Haver de fer la prova per obtenir la convalidació d'uns crèdits variables és un error. Els estudiants de música de nivell mitjà haurien de poder convalidar els mateixos crèdits tant si estudien en un conservatori com en una escola de música. Sovint a aquests alumnes, la música que fan a la seva escola o institut no els agrada. Han de tenir un bon professorat que els mantingui la seva motivació.

- **Quin creus hauria de ser el paper de les escoles de música o dels seus professionals amb les escoles o instituts?**

- Una de les actuacions que d'una manera general s'estan duent a terme és que les escoles i instituts aprofiten l'alumnat que té coneixements musical - els nostres alumnes - per tal d'ajudar a crear "ambient" i motivar a la resta d'alumnat. Això s'està fent. El professorat de música dels ensenyaments generals motiva i provoca afecció, i el fet de poder veure actuacions d'alumnes d'escoles de música crea expectatives i referents diferents que ens ajuden a ampliar el nostre alumnat. L'escola de música amplia i aprofundeix el que l'ensenyament musical inicia. Hi ha un gran gruix de població que si no coneguessin la música per l'escola mai la coneixerien. Encara ens sorprèn parlar amb enginyers, metges, i gent de diverses professions i nivell que tenen una autèntica incultura musical.

- **El fet de ser una associació arrelada arreu del territori fa que tingueu una bona informació de com es troba l'ensenyament musical. D'on surten les iniciatives?**

- Les escoles de música sorgeixen en la major part dels casos per iniciativa d'uns músics que volen millorar la situació de l'ensenyament musical en el seu territori, i amb aquesta expectativa de millora pedagògica creen la seva pròpia escola. La situació de les escoles de música d'iniciativa privada no és la mateixa a tot el territori. En general, aquestes escoles no tenen cap tipus de suport institucional, són poques les que tenen el suport de l'ajuntament del seu poble. Són casos en què els ajuntaments han vist que els és més fàcil ajudar a les

Alumnes d'escoles EMIPAC durant un concert.

iniciatives que ja existien que no pas crear-ne de noves. Però això malauradament, no es pot generalitzar.

- **La vostra associació està formada per la part patronal de l'escola no per part del professorat, i per un altre part hi ha una manca d'associacions d'ensenyants musicals, com veieu aquest fet?**

- Això no és bo. En general hi ha un problema de consciència de la professió. A nivell del professional -del músic- no de l'ensenyant, aquesta consciència, darrerament, està madurant molt ràpida i sòlidament. Poder treballar en unes condicions laborals dignes és el primer objectiu. Històricament els músics han anat cadascú pel seu cantó. Les grans associacions ens

comencem a unir, però la base no. Des d'EMIPAC parlem sovint de la "normalització" de les escoles de música. Tendir a la normalitat vol dir complir amb totes les normatives legals.

- **Darrerament heu començat un estudi del vostre sector. D'on ha sorgit la iniciativa?**

- Després que EMIPAC demanés ajuda pel nostre col·lectiu, el Departament de Presidència ens ha encarregat un estudi (*) per conèixer la realitat de les escoles de música privades. L'objectiu és detectar quines són les necessitats. Intentarem fer un cens i conèixer els recursos humans que hi ha al darrera. Professorat, alumnat, nivells d'estudi, instal·lacions que tenim i que necessitaríem, quins són els plans docents i saber una mica l'història de les escoles ja que algunes d'elles ja tenen molts anys d'existència. Volem fer una anàlisi el més ampli possible.

Conèixer la realitat i detectar les necessitats actuals i futures d'aquestes escoles és el nostre objectiu. A partir d'aquí esperem que es prenguin les mesures necessàries en conseqüència per millorar la realitat del sector. Aquest encàrrec és important ja que mostra per primer cop l'interès de l'administració cap a les nostres escoles. L'etiqueta "d'escola privada" ens ha apartat dels seus interessos. Esperem que aquest canvi de tendència serveixi almenys per que allà a on hi hagi una escola privada de música vàlida no s'hi contraposi una d'iniciativa pública. Representa per tots plegats una gran motivació el fet que el nombre d'alumnes dels nostres ensenyaments vagi en augment. Això constata, per tots plegats, que estem fent una bona feina. Cada cop els estudis de música tenen més prestigi i hi ha ciutadans que pensen que és bo pels seus fills i filles i també per ells mateixos, ja que els estudis de música són oberts a totes les edats.

- **Vosaltres esteu associats al Consell des de fa molt temps, per tant portem treballant plegats en moltes iniciatives. No obstant, què opineu que s'hauria de fer per vosaltres?**

- Una activitat important és que continueu fent difusió de les activitats de les associacions que en formem part, i després que fora bo que degut a que el Consell representa un nombre important de gent que es dedica a la música cal que ajudeu a la mateixa administració a que entengui les nostres diferents situacions i problemàtiques.

Segurament és el que més falta. Nosaltres estem col·laborant pel futur musical del país. Això vol dir que també treballem per una millora cultural. Hi ha projectes nostres que pel sol fet de sorgir d'escoles de música no són considerats projectes culturals. En canvi, si sorgissin d'una altra associació sí. Com s'entén això? És molt fàcil separar i "tirar pilotes fora". Ens cal més coherència.

Joan Fradera
Gerent del CCM

(*) "Les escoles de Música d'Iniciativa Privada a Catalunya, història, anàlisi de la realitat actual. Reflexió i bases per al futur".